

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku Akademii [x] w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
z udziałem zainteresowanego J. G.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 grudnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

**2. Zasadza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
120 zł (sto dwadzieścia) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...), III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, uwzględniając apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 22 maja 2014 r., zmienił zaskarżony nią wyrok w ten sposób, że oddalił odwołanie Akademii [x] w W. od decyzji z dnia 1 lutego 2013 r. Stwierdził, że J. G., jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o świadczenie usług na rzecz Akademii, podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach od dnia 1 października 2007 r. do dnia 31 maja 2008 r.,

od dnia 1 października 2008 r. do dnia 31 maja 2009 r., od dnia 1 października 2009 r. do dnia 31 maja 2010 r. oraz od dnia 1 października 2010 r. do dnia 31 maja 2011 r. Tytułem objęcia ubezpieczeniem było wykonywanie umów nazwanych umowami o dzieło, o przygotowywanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych dla studentów dwustopniowych studiów na Wydziale [x] z przedmiotu - wzornictwo. Wbrew stanowisku Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny przyjął, że w prowadzeniu w ciągu roku akademickiego cyklu wykładów, ćwiczeń i egzaminów nie prowadzi do ucieleśnionego rezultatu w jakiegokolwiek postaci, a jest wyłącznie działaniem wykonawcy umowy, bez względu na rodzaj uczelni lub szczególne kwalifikacje osoby prowadzącej zajęcia.

Skarga kasacyjna płatnika została oparta na podstawie naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i zastosowanie art. 750 w związku z art. 734 § 1 k.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, "czy przygotowanie przez wykładowcę dla potrzeb uczelni cyklu wykładów oraz indywidualnych zajęć ze studentami (słuchaczami) i ich przeprowadzenie na uczelni wyższej artystycznej stanowi utwór w myśl przepisów prawa autorskiego (w szczególności art. 1 ust. 1, art. 17 i art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i stosunkach pokrewnych (Dz.U. z 2006 r., Nr 90, poz. 631 ze zm.) przy uwzględnieniu celu szkoły wyższej wynikającego z ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, jakim jest stworzenie możliwości studiującym nabycia wiedzy". Podniósł, że brak rozstrzygnięcia tej kwestii powoduje, iż stosunki cywilnoprawne pomiędzy uczelnią a wykładowcami są kwalifikowane przy przyjęciu błędnych założeń a mianowicie, że utworem w rozumieniu prawa autorskiego jest „proces twórczy”, a nie jego rezultat określony przez ustawodawcę jako „utwór”, oraz że celem szkoły wyższej jest wyedukowanie studentów, pojmowane jako weryfikowalny rezultat.

Organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oczywiste jest, że zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) musi być istotne w tym sensie, że wymaga odniesienia się do kwestii dotychczas nierozstrzyganej przez Sąd Najwyższy w przedstawionym przez wnioskodawcę aspekcie. Analiza zagadnienia tożsamego z przedstawionym w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania została – jak wskazał skarżący - dokonana w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego. Istotnie, w judykaturze utrwalił się pogląd, że nie jest wyłączone zamówienie cyklu wykładów na podstawie umowy o dzieło, nieobjętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, gdy wykład ma cechy utworu w znaczeniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2014 r., II UK 548/13, niepubl. z glosą K. Żoka, OSP 2015 nr 5, poz. 50 i następnie z dnia 10 lipca 2014 r., II UK 454/13, niepubl.), jednak Sąd Najwyższy przyjmuje zarazem, że twórczy charakter dzieła jako rezultatu umowy strony muszą określić jako przedmiot zamówienia (por. art. 1 § 1 prawa autorskiego), a umowa o dzieło, której przedmiotem jest wygłoszenie wykładu niemającego cech utworu chronionego prawem autorskim, nie jest zamówieniem dzieła ani w pojęciu prawa autorskiego, ani kodeksu cywilnego. W takim wypadku o ocenie całokształtu zobowiązania decyduje wyeksponowanie świadczenia, które miało znaczenie zasadnicze, a – wykładając wolę stron – należy stwierdzić, że takie zasadnicze znaczenie miało nauczanie jako czynność polegająca na starannym działaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2016 r., II UK 129/15, niepubl.).

W tym stanie rzeczy wskazane zagadnienie nie istnieje jako zagadnienie prawne lub źródło rozbieżności w orzecznictwie i nie wymaga ponownego podjęcia, zwłaszcza że skarżący nie dostarczył żadnych przekonujących argumentów uzasadniających odmienną ocenę.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.